

Izbaja vsak četrtik in velja za pošiljko vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 40 K, pol leta 20 K, za četrt leta 10 K. Izven Jugoslavije 50 K. Naročnina se pošlje na upravnništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru, Koroska cesta št. 5. Zelo se dopisuje do odpovedi. Naročnina se plačuje naprej. — Telefon št. 220. —

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udaje „Kotoli, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroska cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravičeno sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cena inseratov po dogovoru. Za vse kralne oglašne primeren popust. Nezapri reklamacije so pošiljne proste. — Telefon št. 220. —

33. številka.

Maribor, dne 18. avgusta 1921.

55. letnik.



Naš kralj Peter I. umrl.

Iz Beograda je prišla v torek zvečer vest, da je umrl naš kralj Peter I. Ze delj časa je več ali manj bolehal in trpel vsled bolezni, ki si jih je nakopal pri svojem res požrtvovalnem delu za srbski narod in za jugoslovansko ujedinjenje. Se pred kratkim časom je navidezno prebolel pljučno vnetje, ki pa se je zadnje dni obnovilo in povzročilo njegovo smrt.

Kralj Peter I. je bil prvi jugoslovanski vladar, ki je vladal državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Menda ni skozi stoletja in stoletja kronane glave, ki bi si toliko izkusila, kakor ravno kralj Peter I. In ravno vsled ogromnih izkušenj, ki mu jih je naklonila usoda, mora biti posebno blizu srca onemu, ki hrepeni in se bori za najlepše in najboljše: dušni in telesni blagor svojega naroda; za njegovo moč in svobodo.

Revna in preprosta kmetijska hiša je dala Srbom njihovega osvoboditelja Crnega Jurija, pradedu Petrovega. V duhu svojega prednika-začetnika je deloval tudi kralj Peter I. in dovršil to, kar je Crni Jurij začel. Ne, ni dovršil le tega, kajti ni zjediniel le vseh Srbov v eni državi, temveč prinesel je narodno svobodo tudi Hrvatom in nam Slovencev. Zali Bog, da mu ni bila naklonjena usoda, tako, da bi videl vse Slovence svobodne, kakor je sam često želel.

Drugi vladarji so prišli do prestola po svojem rojstvu, kralja Petra je pozval na prestol leta 1903 srbski

narod in ko je prvič stopil na svobodna tla, jih je v svoji veliki ljubezni poljubil in še isti dan rajal med ljudstvom z vso svojo preprostostjo in zaupljivostjo.

Kralj Peter I. je bil izkušen mož in imel je srečo, da je izbral in zbral krog sebe najboljše sinove svojega naroda ter z njimi srečno vodil skozi vse težave, bridkosti in pretežavne izkušnje svoj narod, ter mu pripravil slavo in moč.

Za vlade kralja Petra je največ deloval največji dosedanji srbski politik Protič za umstveno in gospodarsko povzdigo svojega naroda. Kralj Peter je znal dobiti iz vrst lastne vojske najboljše voditelje, kakor sta bila nesmrtni vojvoda Putnik in vojvoda Mišić.

Kot vladar je bil Peter I. strogo parlamentaren. Nikdar ni hotel odločevati sam, temveč vedno je potrdil le to, kar je potrdila večina poslancev — kot zastopnikov ljudstva. Večkrat se je izrazil, da se smatra le za nekakega dednega predsednika svobodnih državljanov. On ni imel in ni hotel imeti oblasti, kakor so jo imeli drugi vladarji. S tem je hotel vedno povdariti, naj si le ljudstvo samo z volitvami kuje svojo usodo. To je ena najlepših lastnosti res ljudskih vladarjev.

Kralj Peter je gorel za svobodo svojega naroda, kakor le malokdo drugi. Še kot malopremožen princ je šel leta 1875 na bosanska tla ter pod imenom Peter Mrkonjić žrtvoval imetje in tvegal uštetokrat življenje v bojih kri-

stjanov proti Turkom. Ze prej pa se je boril leta 1870-71 na strani Francozov v prvih vrstah proti Nemcem. Tekom njegovega vladanja mu je bilo naklonjeno, da je v zvezi z Bolgari — strl za vedno v Evropi turško silo, ki nam je prizadjala skozi dolga stoletja toliko gorja.

V svetovni vojni je doživel največje duševne in telesne muke, saj so nam dogodki še vsem v živem spominu in ni potrebno, da bi jih tukaj ponavljali. Ali nikdar ni obupal, nikdar ni kloml svoje glave, ker je veroval v svojo pravično stvar, veroval v Onega, ki dobro plačuje in hudo kaznuje, veroval v ljubezen svojega naroda in njegovo bodočnost. Njegova vera ga ni vara: dočkal je po dnevih strašnega ponižanja in trpljenja dneve narodne svobode svojega naroda in ujedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno veliko in močno državo, kateri je bil on prvi kralj.

Toda vse neizmerno telesno in duševno trpljenje, ki ga je moral doživeti in prestati, je strlo njegovo telo in samo kratko časa se je zamogel radovati sadov dela svojega in svojega naroda. Bolezen je neizprosno glodala njegovo telo in tako je zadnji čas moral njegov sin Aleksander izvrševati vladarske dolžnosti. Sedaj je smrt zatisnila trudnemu popotniku trudne oči in mirno je preminul naš prvi jugoslovanski kralj. Vsepravični Bog mu bo di plačnik, mi pa se hvaležno klanjamo kot svobodni državljani spomenu našega kralja — osvoboditelja!

Zaklad na otoku.

Iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalje.)

Izvrsten zdravnik je bil tisti, ki mi je bil odrejal, iz visokih šol je prišel. Latinsčino je prodajal na mernike, bogved kaj vse je že znal. — Temu ni nič pomagalo, obesili so ga kot psa in sušili na soncu, prav kot druge njegove tovariše rokomavharje. — Ti so bili Robertovi možje, da, in tako se zgodi vsikdar, če ladiji izpremo nje njeno ime. — Kakor je bila krščenca, tako naj ostane njeno ime, pravim jaz — ali pa se zgodi nesreča, in tako je bilo s Kasandro, ki nas je še zdrave pripeljala domov iz Malabarja, tako je bilo tudi s staro Flintovo ladjo Walrus, ki sem jo videl vso oškropljeno s krvjo, preden se je pogreznila, z vsem zlatom, kar ga je bilo na njej!

„Ah!“ je poln občudovanja vzkliknil drug glas, ki sem v njem spoznal najmlajšega našega mornarja, „Flint, to je bil cvet vseh mornarjev, kajne?“

„Tudi Davis je bil mož na svojem mestu, vsekakor“, je odgovoril Silver. „Nikoli se nisem vozil z njim, Englan!

je bil moj prvi mojster, za njim pa — Flint, to je zgodovina moje preteklosti. Sedaj se pa vozim na lastno pest, da tako povem. Mnogo vode sem že prebrodiral, več nego je povprečno navadni mornar prebrodi v svojem življenju. Zeti bi moral sadove svojih trudov — pa še bo že prišlo, treba je še nabirati in bogditi. In kje so Englovci možje? — Stedvi! — In Flintovi? — Da, večina jih je na tej ladiji, vsi željni in koprneči po zlatu. — Saj so bili nekateri že res naravnost berači. — Stari Peter — tisti, ki je bil slep, — je do 1200 funtov zapravil na leto, in živel kakor lord. Kje je sedaj? — Mrtev je in pod grudmi! Toda pred dvema letoma, pri moji berglji, je mož že stradal! Beračil je, kradel, ubijal, pa kljub temu stradal —!“

„Kajpada! Tak posel ne nese veliko!“ je dejal mladi mornar.

„Ne nese mnogo tistim, ki so nerodni, prav gotovo da ne, ne tak posel in ne kak drug!“ je vzkliknil Silver. — „Ampak glejte, vi ste še mladi človek, pa brihten, da mu ga ni para! Koj ko sem vas prvič videl — sem to spoznal! In govoril bom z vami, kakor mož z možem!“

Mislite si, kako me je grabila jeza, ko sem čul, da se je ta-le odurni, stari zločinec laskal drugemu z ravno istimi besedami, kakor pred nedavnim časom meni! Skozi sod bi ga bil za bodel v srce, ko bi ga bil mogel!“

On pa je govoril dalje in ni mislil na to, da bi ga utegnil kdo slišati.

„Vidite, tako je s srečolovci! Divje je njihovo življenje, vešala tvega jo dan na dan, pa jedo in pijejo, kar le morejo v sebe spraviti! In ko je eno potovanje pri kraju, pa imajo toliko sto zlatov v žepu, kakor bi sicer pri drugem poslu imeli vinarjev! Seveda, večinoma gre vse za rum in za razkošnost in ko so vse pognali, pa hajd — spet na morje, berači do same srajce! — Jaz pa ne vozim tako! Vse hranim in naložim, nekaj tu, drugo tam in ne preveč na enem mestu, da ne zbudim suma. Danes štejem 50 let, veste, ko se vrnem iz tega pota, bom začel živeti pošteno življenje, prav zares da! — Casa dovolj še, bodele rekli. — Ej, pa jaz sem se navadil na udobno življenje, nikoli si nisem odrekel nobene želje, mehko sem spal in dobro jedel, — razen če sem bil na morju. In ka-

ko sem začel? Na krovu kot navaden mornar, kakor vi!“

„Ampak ves vaš denar je izgubljen, ne? Saj se ne smete več prikazati v Bristolu!“

„Kje pa mislite, da je moj denar?“ je vprašal Silver zaničljivo.

„V Bristolu, v bankah in hranilnicah!“

„— je bil!“ je odgovoril kuhar. — „Je bil! Tistikrat, ko smo dvignili sidro. Toda moja stara ga je že vsega spravila na varno! In „Daljnogled“ je prodan, hiša in obrt in gostilniška oprema, vse, in moje staro dekle je šlo na pot. Povedal bi vam, kje se zna — deva, ker vam zaupam, pa tovariši bi utegnili postati ljubosumni na vas!“

„In mislite, da jej morete zaupati?“

„Srečolovci navažno ne zaupajo eden drugemu in prav storijo, da ne, verjemite mi! Ampak veste, jaz imam takole svoja posebna pota! Če bi kaj moj tovariš — ki mene pozna, takega mislim — hotel zadržati komu vrv, staremu Johnu Silver je ne bo!“

Dalje prihodniti.

Pretirane cinitve pri prenosih.

J. Vesenjak:

Nenavadni položaj bivše Avstrije in Nemčije v prehrani tekom svetovne vojske in goljufivo izrabljanje zaupanja ljudstva v papirnati denar, to dvoje je povzročilo tudi naravnost neverjetno precenjevanje vrednosti zemlje. Vse je bilo in je deloma še v našem narodnem gospodarstvu nestalno in negotovo, sigurna je le zemlja, posest. Tako so celo špekulantje in vojni dobičkarji svoje priveržene in prigljujeane kapitale začeli nalagati v zemljo: kupovali so vse vprek, kar je bilo dobiti. Na ta način je poleg naravnega naraščanja cen nepokretninam ob poslabšanju valute še nastopilo čisto nenavadno in nemoralno naraščanje cen vsled špekulacij. Revez in trpin pa je bil prej na slabem in je sedaj še bolj.

Ze pred svetovno vojsko smo lahko konstatirali, da je bilo veliko povpraševanja po zemlji in vsled tega cena zemlji večja, kakor bi odgovarjala sorazmerno čistemu donosu. Se večja je razlika sedaj in tukaj postopa posebej za vse one, ki obdelujejo s svojimi rodbinami svoja posestva sami in to so takomenovani žetelji-kravarji, ter pol in celo gruntarji-kmetje; nova nevarnost, da postanejo takorekoč sužnji na svojih posestvih in to vsled previsokih plačil, ki nastanejo poleg drugih vzrokov v glavnem iz neprimerne visokih prodajnih in nakupnih cen, katere vzamejo potem naše davčne oblasti kot podlago pri odmerjanju davkov in pristojbin tudi pri prevzemanju posestev.

Vzamimo praktičen vzgled! Znan mi je slučaj, da je davčna oblast uradila mladega posestnika-kmeta, ki je prevzel po očetu posestvo, da je priznal vrednost na okroglo 250.000 kron. Poznam slučaje, da so male žetarije cenili na 60—100.000 K.

Kdor le malo pozna kmetijsko obratovanje, mi bo priznal, da je takšna cenitev pretirana in pogubonosna za onega, ki posestvo prevzame. Pravrad priznam, da je pravilno, da mnogo plača tisti, ki lahko posestvo kupi in v gotovini izplača. Pri njem naj pride v poštev kapital in ne čisti donos! Ali drugačna je stvar pri onih, ki nimajo kapitalov, ki so se že do svoje polnoletnosti trudili in mučili. Oni ne kupujejo, oni le prevzemajo, a to dejstvo razlike med nakupom in prevzemanjem sedaj davčne oblasti marsikje premalo vpoštevajo. Tako gre z brzim korakom kmetijsko ljudstvo novemu gospodarskemu suženjstvu nasproti.

Prvi temelj temu suženjstvu pa se polaga s previsoko odmerjenimi prenosninskimi pristojbinami.

Prenosnine so že zelo star davek. Ze v srednjem veku pa do razrešitve od grajske oblasti so naši predniki morali plačevati ob gospodarjevi smrti ta

davek in sicer ne v denarju, temveč v blagu, kakor večino drugih davščin. Plačali pa so kmetje grajsčaku, ki je bil takrat predstavitelj državne oblasti, eno kravo ali enega vola. Odtod tudi zaznamovanje: Sterbekuh, Sterbochs.

Desetek pri kmetijskem gospodarstvu — gruntarju in polgruntarju — je bila torej vrednost: ena krava, odnosno vol. Kaj pa sedaj? Pravimo, da so bili pod grajsčaki težki in hudi časi. Ali sedaj odmerjajo davčne oblasti kmetickemu ljudstvu manjše davke? Poglejmo! Vsi znamo, da ima dobra krava kvečjemu 400—500 kg žive teže. Recimo, da ima 500, kar pa je že zelo veliko. Tržna cena je okroglo 8 kron, torej 500 krat 8 = 4000 K (štiri tisoč kron). In prenosninski davek ob prevzetju? Na istih posestvih, odnosno iste velikosti posestvih, ki so plačale v hudi časih tlake in robote 1 kravo, plačajo sedaj 10—15.000 K. In to se pravi z drugimi besedami 3—4 krave!

Gospodje, ali ni to dokaz, da so prenosninske pristojbine (desetke) previsoke? Previsoke pa so, ker oblasti ne računajo z resničnim čistim katastralnim dohodkom, temveč na podlagi nemoralno visokih cen ob nakupih in prodajah. Tako bomo imeli prav kmalu spet na deželi položaj, da se kmetovanje ne bo izplačalo. Kmeticko ljudstvo bo preveč obremenjeno, bo lezlo v dolgove, bo se trudilo in mučilo, le za obresti od dolgov in za previsoke davke. Ne bo pa imelo od svojega težkega dela niti toliko, da bi se pošteno hranilo in oblačilo.

Dolžnost vlade je gledati naprej, ustvarjati blaginjo in zadovoljnost, a ne revščino. Sedanje postopanje pri odmeri desetka pa kaže, da je vlada davčnim uradom naložila, da čim največ ljudstvo oderajo. To je nespametna in nesocialna politika, ki bo obrodila slabe sadove. Davčni vijak ne sme uničevati eksistence, on ne sme biti tako strašen, da pije kri in suši mozeg ljudstvu, kajti to povzroča beg od domače grude, pomenja hiranje in pogin malokmetijstva, ki je za obstanek vsake države — tudi naše — brezpogojno največje važnosti. Nič ne pomagajo le pa gesla o svobodi, o agrarni reformi, ako ljudstvu onemogočimo obstanek na lastni zemlji. Prav nobenega vspeha ne bo, ako določite za potne liste v Ameriko se višje zneske, kakor ste jih sedaj, ko ste določili 500 dinarjev ali 2000 K. Le srca za ljudstvo je treba, in pametnega vpoštevjanja dejanskih gospodarskih razmer! Te pa so danes za kmeticko ljudstvo že bridke in žalostne, zato je skrajni čas, da se to pri odmerjanju davkov vpoštevja.

Za danes smo si površno ogledali le eno novo nevarnost, prihodnjih jih odkrijemo še več.

družbe. Govori so bili stvarni in navdušeni. Vsi trije govorniki so s osredotočili krog ene glavne misli. Če hočemo, da pride zopet mir, zadovoljstvo in blagostanje med zemeljske prebivalce, se mora ljudstvu vrniti nazaj h Kristusu! Le po uresničenju kliče: „Nazaj h Kristusu!“ bo mogoče odpraviti socialno zlo. Zborovanje je trajalo 2 in pol ure. Popoldanska pobožnost v baziliki je zaključila veličastno slavje. Omeniti še moramo dvoje: 1. Verniki so vse tri dni kar oblegali obhajilno mizo. 13., 14. in 15. avgusta je v baziliki okoli 3200 oseb dnevno pristopilo k mizi Gospodovi. 2. Mariborčanom, celo takim, ki nas ne vidijo radi, je imponiralo (dopadlo) da se naši može in mladeniči ne sramujejo javno pokazati svoje iskreno versko prepričanje.

Zanesimo tega duha med vse sloje našega naroda in marsikaj se bo spremenilo na bolje.

Iz seje vodstva KZ.

Dne 1. avgusta t. l. je imelo vodstvo, odnosno eksekutiva Kmetiske zveze za štajerski del Slovenije sejo, kjer se je poleg političnih in drugih vprašanj obravnaval težak gospodarski položaj nekaterih naših krajev, ki trpijo vsled letošnje pomladanske in zdaj poletne suše. Sklenilo se je bistveno sledeče:

1. Vlado v Ljubljani in Beogradu ter posamezna okrajna glavarstva se opozori na strašne gospodarske posledice letošnje suše za naše kmeticko, osebno še za poljedelstvo in za živinorejo.

2. Poslancem se naloži, da zahtevajo takojšnjo prepoved izvoza krme in slame, pa tudi drugih krmil, kajti cena vrsta krajev je pridelala sena jedva polovice navadnega letnega pridelka, otave pa v mnogih krajih sploh ni, v drugih pa neznatne množine, tako da preti naši živinorej, ki si je po revizijah v svetovni vojski jedva malo opomogla, nov težek udarec in zastoj. Pomanjkanje krmil je tem občutnejše, ker tudi detelje vsled suše ni in zato bodo primorani posestniki število govedi silno omejiti. Ta nova depektracija pa bo imela tudi zopet za druge gospodarske panoge najslabše posledice, ne oziraje se na dejstvo, da se s tem majojo glavni stebri obstoja našega slovenskega kmeta.

3. Od vlade se nadalje zahteva, da za najbolj prizadete kraje za zimo oskrbi tudi vsaj delno pomoč v krmilih.

4. Ustavi naj se v prizadetih krajih iztirjevanje davkov, vpoštevja bedno stanje pri končnih letnih davčnih predpisih, kjer naj se izvrši v smislu zakona in socialne pravičnosti odpis davka pri zemljarini in osebni dohodnini.

5. Vsa županstva v prizadetih krajih se naprošajo, da takoj poročajo državnim oblastem in organizaciji (priznani Kmetiske zveze, odnosno Ljudske stranke), katere kulture so posebej prizadete in v koliki meri. Oblastem se naznanijo tudi parcele in lastnik.

Prosimo torej vse naše organizacije, naj v smislu teh sklepov ravnaajo in pošljejo gradivo. Naše vodstvo ter naši poslanec bodo storili temeljito pismo in osebno pri oblastih svojo dolžnost.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Med demokrati in radikali se vrše že dalje časa brezplodna pogajanja za sestavo enotnega vladnega programa. V glavnem se borijo za prvenstvo pri vladnih jaslilih, predvsem pa za važna mesta v zunanjih zastopstvih naše države. — Vprašanje baroške luke še niso rešili. Velik del krivde pada vsekar na našo sedanjo vlado, ki ni znala s potrebno močatostjo dokazati, da nam rapalska mirovna pogodba luko Baroš popolnoma prepušča. Sedaj zahtevajo Italijani neomejeno izkoriščanje luke za vedno. Ker se beograjska vlada s to zahtevo ne strinja, bo prišlo do ukinjenja trgovskih pogajanj med našo državo in Italijo. — Pokrajino Baranjo bo naša država morala izročiti na podlagi trianonske mirovne pogodbe — Madžarom. Baranja spada med najrodovitnejše kraje cele države in je znana po obilem

številu ogromnih premogovnikov okoli Pečuha. V Pečuhu je ljudstvo skrajno razburjeno, ker se boji divljanja Madžarov. V znak protesta proti prihodu Madžarov so tamošnji prebivalci v Pečuhu proglasili republiko.

V Albaniji se vrše med Miriditi in tiranskimi četami krvava borba. Poročila pravijo, da napredujeje Miriditi, vendar pa jih na tem pohodu silno ovira pomanjkanje zdravnikov, bolniškega materiala itd.

V Bolgariji so sklenili za dne 27. t. m. izredno sejo sobranja. Ministrskega predsednika Stambulinskega so v ta namen takoj odpoklicali iz inozemstva v domovino.

Naši shodi.

S Pri Sv. Emi blizu Smarja priredi poslanec Pišek v nedeljo 21. avg. po rani sv. maši političen shod.

S Poslanec Ivan Roškar ima prihodnjo nedeljo, 21. avgusta politično zborovanje jutraj po rani božji službi (1/8h) pri Spodnji Sv. Kungoti, istodan po pozni sv. maši (1/11h) pa v Šurju na Pesnici. Poroča o svojem delovanju.

Gor. Radgona. Tu se je vršil na praznik, dne 15. avgusta nad vse dobro obiskan shod Slovenske ljudske stranke, na katerem je govoril poslanec in minister n. r. gospod Ivan Roškar o političnem položaju v državi. Shod je otvoril g. Janko Pelc, nakar je bil g. Janez Lančič izvoljen za predsednika zborovanja. Gospod posl. Roškar je v temeljito zamišljenem govoru s mirnimi in stvarnimi besedami ožigosal slabo državno gospodarstvo in kritiziral napake sprejete ustave, ki se je kupila z denarjem davkoplačevalcev. Omenil je negospodarsko (ne-ekonomsko) gospodarjenje z državnim imetjem, ki je značilno ravno v tem, da država v času, ko največ pomoči potrebuje, na eni strani za neverjetno darežljivostjo razpisuje za sokolstvo, gledališča in razne strankarske potrebe vladajočih strank in istočasno prosjači pri tujih državah za nova, milijardska posojila. Takemu gospodarjenju je vzporedil slabega gospodarja, ki hodi vedno v krčmo, plačuje drugim, da se vesele, sam pa jemlje posojilo na svojo zemljo in barto. Nadalje je jasno povedal, kako žalostno je, da se za ljudsko prosveto nič ne stori, in da kmečki stan, ki tvori 80% celokupnega jugoslovanskega prebivalstva od strani zdaj vladajočega razreda popolnoma nič ne upošteva. Krivično je, da peščica ljudi, ki ne poznajo težej ogromne večine državljani, tako netakno igra s kmečkim ljudstvom, ki je dobro in pošteno v svojem jedru. Nadalje je razpravljaj o razmerah pri carini, ki s svojimi tarifami draginjo le povečuje, ne pa znižuje. Jugoslavija, da ima vse predpogoje industrijske države, ker se lahko naša industrija in sploh industrija vseh panog krasno razvije, kajti pri nas je sirovin v izobilju. Z strogo objektivno obsodbo razmer pri šolstvu, kakor obstoje sedaj je povedal staršem, da ima jo oni prvo besedo nad svojim otrokom in naj dobro pazijo na svoj zaklad. Z jasno kritiko o centralizmu nam je povedal, kako krivično je sestavljena ustava, ki ne priznava kulturnih, gospodarskih in političnih razlik med posameznimi ujedinenimi kraji in plemeni Jugoslavije. Zbrani poslanci (dvorana Posojilnice in veža z hodnikom so bile polne vestnih poslancev) so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem gospoda poslanca, ki je ob koncu govora žel za svoje besede živahno pritrdjevanje. Zelimo, da bi se pri nas večkrat vršil kak shod, na katerem bi nas kak poslanec poučil o razmerah v naši državi in izven države. Gospodu poslancu in min. Ivanu Roškarju pa za njegov trud najiskrenejša hvala.

t St. Ilj pri Velenju. V nedeljo, 7. t. m. se je vršil pri nas dobro uspeli shod SKZ, kateremu je predsedoval naš prejšnji dolgoletni župan. Poslanec Pušenjak je orisal naš politični položaj in govoril o gospodarskih in perečih dnevnih vprašanjih. Nastopilo je več posestnikov s pritožbami radi postopanja davčne oblasti v Slovenjgradu in davkarije v Šoštanju ter z navdušenjem in soglasno sprejelo resolucijo, v kateri se zahteva nedeljiva Slovenija, red v državnem gospodarstvu, odprava izvozne

700 letni jubilej v Mariboru.

V baziliki Matere Milosti v Mariboru so obhajali članč III. reda sv. Frančiška iz Slov. Štajerske, Prekmurja in Mežiške doline v dneh 13., 14. in 15. avgusta 700letni jubilej obstoja III. reda. Bili so to res lepi dnevi. Veličastna bazilika se je odela v praznično obleko: v zastave in zelenje. Od vseh strani so prihajali romarji, cerkev niti ni mogla obseči vseh. Vseh udeležencev se ceni na 7—8000. Vsak dan je bilo več pridig, katere so prevzeli o. Avguštin Campa, provincijal, o. Salvator Zobeč, oba iz Ljubljane ter kapucin o. Ladislav Hazemali iz Celja. Spovednice so oblegali romarji vse tri dni od ranega jutra do pozne noči. V nedeljo 14. avgusta zvečer ob 8. uri se je razvila iz bazilike po Aleksandrovi, Sodni, Marijini in Kopališki ulici veličastna rimska procesija. Na tisoče lučic je zažarel in lepe Marijine pesmi so se glasile v mirno noč.

Krona vseh slavnosti je bil Marijin praznik 15. avgusta. Okoli 8. ure jutraj je dospel prem. knezoškof dr. Napotnik. Pri vrodu v baziliko ga je pričakovala čč. duhovščina z načelstvom III. reda. Fanika Glajncer je v vznesenih besedah pozdravila nadpastirja. Nato je daroval slovesno sv. mašo, po maši pa v enournem govoru slavil sv. Frančiška in III. red. Ob 11. uri je dryelo vse v dvorano

pivovarne Götz blizu bazilike. V tej prostrani beli dvorani, ki je bila ozajščana z zelenjem in kipom svetega Frančiška, se je vršila izvenekrvena manifestacija. Dvorana in galerije so bile polne udeležencev. Oni, ki so pri vrodu šli udeležencev pravijo, da jih je bilo več tisoč. Posebno razveseljivo je bilo, da se je udeležilo slavnostnega zborovanja izredno veliko mož in mladeničev izmed vseh stanov. Klub občinskih svetnikov SLS je bil zastopan po svojem načelniku dr. Leskovarju in vseh članih. Vsa naša društva v Mariboru so bila navzoča. Slavnostno zborovanje je otvoril vodja III. reda v Sloveniji o. Salvator Zobeč, ki je prosil prevz. knezoškofa da podeli zborovalcem nadpastirski blagoslov. Bil je to slovesen trenutek, kakoršnega še ta lepa dvorana ni videla, ko je tisočeri zbor pokleknil in ko je zadonela po dvorani glasna molitev čč. duhovščine in je prevzvišeni podal udeležencem sv. blagoslov. Predsedstvo zborovanja je prevzel provincijal o. Avguštin. Prvi je dobil besedo načelnik malih Orličev, mladi a pogumni Mlakar, ki je v ljubki deklaraciji proslavljal sv. Frančiška. Za njim so govorili: Franjo Zebot o točki „III. red in socialno vprašanje“ ravnateljica Stupca o „III. red in žensko vprašanje“, ter prof. Bogovič o „sv. Frančišek in prenovitev človeške

carine, pravična odmera davkov, reši sovražanja vojnih posojil itd.

Gortina nad Muto. V naši prijazni vasi se je preteklo nedeljo vršil shod SKZ, kateremu je predsedoval župan Lauko. Na shod so prišli pijani nemčurski delavci komunisti in socialisti, ki so z vpitjem in prav neslanimi medklicijami motili govornika poslanca Vl. Pušenjaka in povzročili, da se je shod na zahtevo navzočega zastopnika vlade moral predčasno zaključiti. Vodja razgrajacev je bil odslavljen finančar Černi, ki je vpil, da je komunist. Pričakujemo, da bo okrog glavarstvo krivce pošteno kaznovalo. Ne le, da so se pregrešili zoper zborovalno svobodo, so tudi svojo nemčursko ljubezen do naše države pokazali s tem, da so, ko se je igrala državna himna, kljub pozivu obsedeli s klobuti na glavi. V stari Avstriji je komandiral Erber s svojimi nemčurskimi delavci celo dolino, v naši državi si pa divjanja nemčurjev na noben način ne pustimo dopasti in smo uverjeni, da bodo oblasti poučile razgrajace, kako se morajo v naši državi vesti. Kmetje in kmečki delavci pa se še bomo tesneje združili v SKZ in priredili shod, na katerega pa ne bodo imeli pristopa pijani nemčurski razgrajaci.

Tedenske novice.

Zupanska zveza za Slovenijo je imela po osmih letih v nedeljo, 14. avgusta v Ljubljani občni zbor, katerega so se udeležili tudi zastopniki iz Stajerske. Občni zbor je vodil predsednik, poslanec Stanonik. V osrednji odbor je bilo izvoljenih izmed 24 iz Stajerske 10: 1. Jožef Skoberne, poslanec in župan, Senovo pri Rajhenburgu. 2. Franc Golob, župan v Konjicah. 3. Jakob Stuhar, župan v Starinovi vasi pri Ljutomeru. 4. Marko Blek, župan, Rečica ob Savinji. 5. Stanko Hauptman, župan v Rospohu pri Mariboru. 6. Martin Steblovec, župan, Sv. Martin na Paki. 7. Jožef Črnoga, obč. svetovalec, Pteterje pri Brezicah. 8. Jožef Perčič, župan, Planinska vas. 9. Fr. Zebot, mestni svetovalec, Maribor. 10. Luka Držek, župan, Orlica na Pohorju. Iz Prekmurja sta izvoljena v osrednji odbor: poslanec Klekl in Božidar Sever. Zupanska zveza za Slovenijo se razdeli v Okrožne zupanske zveze Ljubljana, Maribor, Celje in Prekmurje. Glavarina za Zupansko zvezo znaša 2 dinarja.

Glas iz tajništva Kmetijske zveze v Mariboru. Prosimo vse one, ki nam pišejo, da na pisma prilepijo dovolj znamk, t. j. na navadno pismo za 2 K. Nadalje prosimo, da nam oni, ki želijo odgovora, priložijo znamke, ker pri sedanjih draginjah pisemske pošte, tajništva ni mogoče iz lastnega vsake dan plačati na poštini za odgovore 50 do 100 K. Prosimo, blagovolite to upoštevati.

Žalostna vest iz tužne Koroške nam je došla. Umrli je 9. avgusta t. l. naš mili in dragi rodoljub, bogoslovec 2. letnika v Mariboru Tomo Weiss. Boleden, ki jo je imel že v bogoslovju, se je ponovila in revež je podlegel. Ž njima smo izgubili marljivega bodočega delavca v vinogradu Gospodovem in na narodnem polju. Tovarišem bogoslovcem bo ostal gotovo v najlepšem spominu! Bratje, spominjajmo se ga! D. O., bogoslovec.

Pozor v zavezi zavarovanj! — Predsedstvo poverjenosti za notranje zadeve v Ljubljani priporoča z razpisom 3400- pr z dne 24. III. 1921 vsem onim, ki posedujejo premičnine in nepremičnine, ki so podvržene nevarnosti požara in drugim elementarnim nevarnostim, da zvišajo svojo zavarovalnino proti požaru in drugim elementarnim nesrečam, ker so zavarovalnine sklenjene pred vojno z ozirom na sedanjo draginjo tako majhne, da pri popravkih sploh ne pridejo v poštev. Deželna vlada ima na razpolago zelo skromna sredstva za podpore v slučajih požarov in drugih elementarnih nevarnosti tako, da ji pri najboljši volji ni mogoče podeljevati podpor v taki meri, kot bi bilo potrebno. To se ob javi v svrhu, da se ne bodo dogajale slučajne, da bo na primer, zavarovalna suma proti požaru znašala 15 do 20 tisoč kron, dočim se škoda čeni na več milijonov, kar se je opazilo pri večini požarov v zadnjih dveh letih.

Tinje na Pohorju. Tudi v hribih se mladina giblje. Uprizorila je zanimivo igro s petjem, ki je vsem navzočim prav ugaljala. Med odmori je domači ženski zbor pel nekaj mičnih pesmic in igrala je domača godba. Tudi iz sosednjih vasi je bilo precej udeležbe. — Naprej naša draga mladina!

Pri Sv. Andražu v Slov. gor. je umrl 7. m. m. pos. Jurij Strah v 73. letu svoje starosti; rajni je bil naročnik »Slov. Gosp.« od začetka, torej že 55. leto in tudi drugih kat. listov n. pr. »Domoljuba«, »Bogoljuba« itd., ud družbe sv. Mohorja 56 let, ud kmetijske družbe okrog 40 let. Bil je vedno veren, katoliško naroden mož in neustrašen bojevnik za naše narodne pravice. Hvaležen spomin njegovemu delu in pokoj v Bogu njegovi duši!

Pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor. imajo v nedeljo dne 21. avg. mladeniške Mar. družbe svoj tabor. Ob 10. uri slovesna služba božja s pridigo za mladeniče, na to na prostoru pred cerkvijo veliko mladeniško zborovanje z govori, deklamacijami, petjem in tamburanjem. Ob treh urah za mladeniče in slovesne večernice. Mladeniči, sinovi Marijini, na veselo svidenje pri sv. 3 Kraljih! Pridite z družbenimi svetinjami. Vabljeni tudi vsi drugi poštteni mladeniči.

V Mariboru imamo na magistratu enostransko sestavljeno komisijo, ki določa cene živilom. Ta čudna komisija je prejšnji teden določila cene za telečje meso 10 K (!?) za 1 kg, za meso krav, bikov, telic in volov pod 500 kg 14 K, za prvovrstno volovsko meso 18–20 K. Na ta način je hotela ta komisija, v kateri sedijo poleg enega živinozdravnika sami železničarji in uradniki, udariti cene živini močno navzdol. Če bi obveljale te mesne cene, bi moral živinorejec prodati teleta živo teža za 5–6 K, krave, telice, biki in vole pod 500 kg pa za 7–8 kron živo teža. Ali je gospoda, ki določa v Mariboru cene, na glavo padla? Ali mislite, da teleta in goveda raste kakor gobe v gozdu ali buče na polju? Če banatski žid prodaja koruzo za 8 do 10 K, ki jo je kupil od hrvatskega seljaka za 3–4 K, to odiranje ubogega ljudstva nobena komisija ne preiskuje. Le ubogo ljudstvo na deželi, ki mu suša uničuje živino, bi naj za ničevno ceno dalo živino. Naj ta komisija raje tudi pri verižnikih in enakih »slojih« uporabi svojo moč. V torek, 16. avgusta je komisija, ker so mesarji začeli štrajkatil ceno mesu takoj dvignila: za telečje na 14 K, za slabše in srednje goveje na 16 K, za boljše volovsko meso na 20–22 K 1 kg.

Celje. V nedeljo dne 21. po večernicah ima dekliška zveza v Celju v hotelu »Beli vol« svoj sestanek. Vabljeni so vse članice in nečlanice, ki se zanimajo za versko-narodni napredek. da pridejo v obilnem številu. Torej tovarišice, na veselo svidenje v nedeljo! Odbor.

Narodno gospodarstvo.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignalo se je 17 konj, 18 bikov, 185 volov, 253 krav in 14 telet. Skupaj 487 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 13–17 K, poldebili voli 11–13 K, plemenski voli 8–10 K, biki za klanje 5–10 K, klavne krave debele 6–13 K, plemenske krave 4 K, molzne krave 1 kg 8–12 K, breje krave 8–12 K, mlada živina 6–13 K, teleta 1 kg 6–10 K.

Mesne cene v mestu Maribor: Cene stopijo v veljavo 16. avgusta. Volovsko meso I. vrste 1 kg 20 K. II. vrste 18 K, meso od bikov, krav, telic 14 K. — Cene stopijo v veljavo 22. avgusta: telečje meso I. vrste 12 K, II. vrste 10 K.

Svinjski sejem v Mariboru. Na svinjski sejem dne 12. avgusta 1921 se je pripeljalo 209 ščetinarjev in 3 koze. Cene so bile sledeče: Plemenske svinje za 1 kg žive teže od 26–28 K, polpitane svinje za zakol 28–30 K, mladi prašiči 6–8 tednov stari komad 300–400 K, mladi prašiči ok. 3 mesece stari 450–700 K, mladi prašiči ok. 1/2 leta stari 800–1100 K. Koze od 180 do 400 K. Kupčija je bila živahna.

Sena so pripeljali na mariborski trg v sredo, 17. avgusta 6 velikih vozov. Cena 660 do 680 K za 100 kg.

Tržne cene na trgu v Celju. Hruške 1 kg 16 K, grozdje 36 K, jajce 1

komad 240 K, gobe suhe 1 l 10 K, krompir 1 kg 8 K, jabolke 14 K, fižol 1 l 7 K. Meso: Govedina kg 16–18 K, teletina 18–20 K, svinjsko 40 K, telečji zrezek 30 K.

Žitna cena. Popraševanje po žitu je v obče precej živahno in tudi cene naraščajo. V Sonboru stane meterski stot pšenice po 1040 do 1050 K, ovs 650–670 K, koruze 720–730 K in jarega ječmena po 950–1000 K. V Vinkovcih je dovoz žita srednji, popraševanje pa živahno. Pšenico prodajajo po 1020–1030 K meterski stot, koruze sploh ni, ovs 40 K malo in se prodaja po 630–640 K meterski stot. Tudi je živahna prodaja moke. Moka nularca se prodaja po 1560–1570 K kg, moka za kuho po 1460–1470 K in krušna moka po 1260–1470 K. Največ pšenice pokupijo domači mlini, ker prodajo mnogo moke. Prepoved izvoza krmil dosedaj še ni uplivala na cene. Pomanjkanje prometnih sredstev povzroča pomanjkanje pšenice v tistih krajih, kjer se je doma premalo pridela. Prometno ministrstvo je odredilo, da se vagoni hitro raztovorijo in takoj pošljejo v žitne kraje.

Češplje (slive) so letos bogato obrodile v Srbiji, Makedoniji, Slavoniji in v Bosni. Radi suše pa je ostal sad zelo nerazvit.

Grozdje iz Banata stane na mariborskem trgu 1 kg 26–28 K.

Hmelj. Poročila o stanju hmeljskih nasadov iz Čehoslovaške, Poljske in tudi iz Nemčije se glase neugodno. Nasadi so vsled silne suše in vročih vetrov hudo prizadeti. Temu primerno naraščajo kar skokoma tudi cene za hmelj. Dočim so pred tednom še plačevali hmelj po 4000–4200 čehoslovaških kron za 50 kg, so sedaj poskočile cene na 5000–5200 K za 50 kg. Tudi cene za tuj hmelj so zelo poskočile. Tako n. pr. plačujejo tuj hmelj letnikov 1916, 1917 po 2700–3300 K za 50 kg. Po poročilu iz Mozirja v Sav. dolini z dne 10. t. m. je stanje hmeljskih nasadov v Sav. dolini dobro, kajti imeli so dež in je pričakovati letine, kakor je bila v lanskem letu. Obiranje golding hmelja je v polnem teku; kobule so popolnoma doraščene, imajo enako obliko in lepo barvo ter so najboljše kakovosti. Vsled dežja dne 3., 13. in 14. t. m. bo cvet poznega hmelja — če tudi ne povsod — lahko prehajal v kobule in bo torej tudi ta vrsta hmelja dala — vsaj deloma toliko, kolikor se je od nje pričakovalo. Mnogo prekupcev je zopet oživel tukajšnji hmeljski trg, večja množina lanskega in še starejšega hmelja se je prodala, če tudi hmeljarji ne silijo k prodaji in čakajo še na boljše cene. Za 1 kg lanskega hmelja se do 130 K zmanj ponuja. Letošnjega pridelka je še prav malo izgotovljenega in je zanimanje zanj obče; do prodaje pa še ni prišlo.

Poizkusi s čilskim solitrom. One, ki so prejeli spomladni čilski soliter v svrhu poizkusnega gnojenja, opozarjamo, da vpošljejo poročilo o uspehu in o letini sploh, kakor so se svoječasno zavezali. — Delegacija proizvajalcev čilskega solitra — Dipl. agr. A. Jamnik, Ljubljana, sedaj Knašjeva ul. 15.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 167 naših kron. Za 100 avstrijskih kron se plača 18%–19 naših kron, za 100 čehoslovaških 220 naših, za 100 nemških mark 205–206 in za 100 laških lir 728–738 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Peter pri Mariboru. Debelo smo pogledali, ko smo prišli v nedeljo dne 7. avg. iz cerkve. Pomislite! Sredi ceste miza, na njej liter vode in ob njej beli in debeli možakar. Mislili smo, da je kak furlanski žlajfar, pa smo se nekoliko le zmotili, kajti Fluherjev Hanžek je rekel: »To so gospod poslanec Mermolja. Danes boste čuli dva zvona.« Državotvorni Mermolja je res kričal kak žlajfar, njegovi zvesti backi so ga verno poslušali. Toda smola čez vse smole! Čisto malo jih je bilo. Frasov Tunek, tisti, ki mu prijatelj Sande postreže z srebrnim »esbeštekem«, kadar pride na »blekzupo«, je nategoval svoj vrat, da bi privabil ljudi »na staro praydo« pri vladnem koritu. Lipovšek Tuna — saj ga poznate — je gledal sramežljivo na tla, ker se je spomnil, kako bi lahko on kot poslanec v belih hlačah, pod milim nebom, sredi ceste, pri litru bistre vode vezal samostojne otrobe samostojnim ... no, saj veste,

koga z otrobi krmijo. In njegova Lojzika bi protestirala z vsemi štirimi proti ženski volilni pravici. Oh, oh, pa ta nesrečna smola! Lorberjev Lujzek je baje iz same navdušenosti sklenil, da bo vsadil v svojem bodočem vinogradu črešnje. Sande Jakob je na tihem klel, ker mu je nesrečna samostojna politika izpodnesla županski stolček, na katerem je že v duhu sedel. Manjkal tudi ni prijatelj komunističnih zaveznikov nek učitelj Kramer, ki bi se rad prištel na našo šolo. Komunistični zavezniki so naši »vsesorte« samostojni, ki so se pri zadnjih občinskih volitvah zvezali s komunisti. In tem »samostojnežem« je delal plakate in neumne napise Kramer ter agitiral po Trčovi za samostojno-komunistični kompromis. Tistemu Kramerju povemo Šentpeterčani to-le: V Šentpetru on ne bo poučeval. Sicer pa se naj višje šolske oblasti nekoliko zanimajo za Kramerjevo politično hujskanje v naši občini, kajti naše mnenje je, da učitelj in samostojno-komunistični kompromis ne gre skupaj. Še enega starega znanca smo opazili med rednimi poslušalci. Bil je — čujte in strmite — steber Samostojne, sam živi Schnuderl. Ali to pot se je žalostno naslanjal na cerkveni zid, ki si to še sedaj šteje v čast. Kaj si je naš Jaka pač mislil? Morda: Danes meni, jutri tebi. — Mermoljev shod je povzročil, da bodo zapustili »Samostojno« še zadnji zaslepljenci. Kar pa jih bo še ostalo, bodo za mušter, kakšen pošten človek ne sme biti. G. Mermolji pa povemo, naj vzame drugokrat kakšne druge hlače s seboj, ne belih, ker na teli se razne nesreče prehitro poznajo. S samostojnim shodom smo v resnici zadovoljni; še tak shod in »samostojni« je pri nas odklenalo za vedno. Če ne verjamete, pa vprašajte penzioniranega žandarja g. Sandeja.

Velika Nedelja. Pretekli praznik Velike Gospojnice je bila pri nas ogromna manifestacija naše katoliške-kmetijske mladine. Marijina družba je slovesno obhajala svojo dvajsetletnico predpoldne, popoldne smo ustanovili »Orla«, kateremu se je priglasilo 40 članov. Veličasten potek slavnosti bomo opisali v prihodnji številki. Za danes omenjamo, da take velike katoliške manifestacije naše mladine še ni bilo. Udeležencev je bilo do 4000.

Listnica uredništva.

Tobakarju iz Halož: Vi vprašate, pod katero vlado se je tako neusmiljeno podražil tobak za pipe. Po vaje našim tovarišem, da se je to zgo dilo v tisti dobi, ki imajo v Beogradu vlado v rokah demokrati (vulgo liberalci) in samostojni (po domače slabostojni) in ko sedita v tej vladi demokrati dr. Kukovec in liberalno-samostojni Fucelj. — Jarenina: Oni finančar, ki je v St. Ilju vas in druge kmetje tako nahrulil, ko ste peljali v mltn, dobi »nagrado.« Opišite nam natančneje cel dogodek. Nekje se zelo zanimajo za »nepristransko« delovanje teh »zvonarjev.« — Mežica: Kršćanski staršev noben še tako oblasten liberalni učitelj ne more pristiliti, da bi njih otroci morali pevati sokojsko koračnico. — St. Jurij ob južni žel.: Priprave za volitve v cenilne komisije so že v teku. Sedaj sestavljajo imenike. — Dramlje: Ali je družba Jarnovič-Drofenik-Puklavac že prodala 7. vinograd? Nas zanima. — Globoko: Več o Urekovem »gumi« ve povedati bivši tajnik Samostojne g. Konrad Znuderl, ki stanuje v Krčevini pri Mariboru. Ali je Znuderl izvedel svojo grožnjo napram Ureku, nam ni znano. Naš zaupnik pri SKS nam še o tem ni poročal. — Ormož: Da! »Kmetijski list« je res poročal, da je notar dr. Strelec pristal Samostojno. — Moškajnci: Hvala za poročilo. Mermolja je doma iz Verbojbe pri Gorici. Mož je »špilal« že vse barve. Na Goriškem je bil najprej liberal, potem agrarec, pri nas najprevo silno ponižen »klerikalec«, a sedaj pa vojnodobitkarski in vladnokoritarški samostojnež. — Kapela: Kako ceno bo imelo letošnje vino, je še sedaj težko kaj določiti. Vino bo gotovo dobro, ker je sedaj grozdje večnoma mehko. »Slovenski Gospodar« bo pravočasno poročal o stanju vinskih cen.

Somišljeniki darujte za sklad KZ.

NALA NAZNANILA.

Kovaški pomočnik, ki zna dobro kuje podkova in se razume na delo pri vozovih, se sprejme takoj s hrano ali brez hrane. Ponudbe na Frano Westermayer, kov. mojster, Celje, Kocanova ulica 11. 2-8 547

Ekonom, absolvent gošpodarske šole v Mariboru, s dveletno prakso, ni čeli primerne službe. Ponudbe naj se blagoviti vpsolati pod "energičen" na upravo lista. 2-8 572

Gostilno vzamem v najem, najraje na razdaljo, če mogoče v trgu ali mestu, tudi na deželi. Naslov v upravi Slov. Gospodarja. 2-8 576

Lepa nova hiša s 4 sobami, kletni, hlevi, tosolcem, sušilnico za hmelj in 4 orali zemlje, vse ob železnici in državni cesti blizu kolodvoru je na prodaj v št. Petru v Sav. dolini. Oglasiti se je pri Mariji Čremoknik, Sp. Grušovlje v št. Petru v Sav. dol. 2-2 667

Mlinar kega pomočnik ali pa učena samostojnega sprejme takoj J. Böhm v Franzu. Vra oskrba doma, plača po dogovoru. 3-8 585

Posestvo z žago in mlinom, če mogoče v Dravski dolini želim kupiti. Ponudbe pod "Več sreče 559" na upravo lista. 3-8 589

Za gospodinjjo želi stopiti v službo mlada vdova s enim 7 let starim otrokom. Zmehna in vajena je vsakega dela. Naslov v upravi lista. 1-2 580

Trgovski pomočnik, mlajša moč se sprejme pri tvrtki Ed. Španec, Pristava. 1-8 594

Blagajničarko sprejme tvrtka Pinter & Lenart Maribor Aleksandrova cesta. 198

Za gospodinjjo na deželo želi priti samostojna ženska, ki je vajena vsakega kmetkega dela. Ponudbe pod "M" na pošto leže, Sv. Ana na Krambergu. 1-2 588

Učenec za trgovino mešane slovenščine in nemščine, s dobriimi spricvali se sprejme. Vpraša se pri F. Jack, Maribor, Ruška cesta 25. 539

Pomočnika pridnega in izurjenega sprejme takoj kovač Matej Bregant, Oreboravos pošta Slivnica pri Mariboru. 1-2 591

Posestvo s hišo, pri farai cerkvi pogodni ceni, prodam radi preselitve. Področje 62, pri Rajhenburgu. 589

VOZ (Steierwager) na prodaj na Pobrežski cesti 1, Pobrežje pri Mariboru. 588

Suhe gobe inžerene rozičke kupuje trgovina s semeni SEVER & KOMP., Ljubljana, 3-10 579

Borovnice, maline in jagode kupuje Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 584

Gospodarska zveza, Centrala za skupni nakup in prodajo R. Z. Z. D. Z.

Ljubljana, podružnica Celje, Razlagova ulica št. 1, ima na zalogi špecerijske predmete, kolonialno blago, vse vrste žita, moko i.t.d. Prvovrstno čerko in angleško manufakturo, najboljši splitski cement, lahki in težki bencin, vsakovrstne poljedelske stroje in železnina. Največja izbira meenatih izdelkov. Nakup domačih vin, kakor tudi nakup in prodaja vsakovrstnega lesa. Vse informacije naj se zahteva od podružnice Celje. 5-506

Kupim vsako množino suhih, lepih bukovih drv. Ponudbe z navedbo cene na **Julij Dernovšek, Maribor,** 3-3 Meljska cesta 41. 540

Ostrožnice, robljnice brusnice kupuje najdražje Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 1-5 585

Zrelo grozdje iz vino gradov mariborske okolice plačuje Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 1-5 598

Dinamo, za električno ali žagi se prodaja na 1.000 dinarjev. Več izveste v Mariboru, Kor. cesta 5, tisk. av. Cirila. 1 587

Posestvo, približno 15 orolov se prodaja, Jablanca 4, p. Sv. Barbara pri Mariboru. 577

Pozor! Vsakovrstni poljedelski stroji, mlinovna roba, dospeli od prvovrstnih tehnoloških ter avstrijskih tovarov. Posebno priporočam k nakupu: vitle, vsakovrstne mlatilnice, žitne čistilne mline, trikorje ali žitne odbiralnice, slamočernice, sadne in grozdne mline, drobilnice mline, travniške in njivne brane, gnojilne špranke, vodovodne cevi, motorje in parne stroje, pocinkane braoparilnice, dvoredne koruzne sejalne stroje, plečke za okopavanje in osipavanje ter ulečne posnemalnike. Oskrbim slamočerne nože ter popravilo strojev. Dajem točno pojasnila. Postrežba solidna. Ivan Hajny, Maribor, Aleksandrova cesta 46, nasproti gl. kolodvoru. 11 148

Kupei pozor! Na prodaj je p. d. Kovačovo posestvo blizu Orne v Makški dolini, obstoječe iz gostilne, kovačnice, polja in lepega gozda v skupnem obsegu od 19 ha, 73 a, 45 m² ali pa samo del tega posvetva s površino od 4 ha, 96 a, 55 m². Posledja so zidana ter leže ob glavni cesti iz Orne na Stajersko. Rediti se more pet glav žirine. Cena celega posvetva približno 200.000 dinarjev, samo dela približno 100.000 dinarjev. Ker je posestvo pod agrarno reformo, naj se zglase samo oni kupei, ki se nimajo posvetva ali katerikoli posestvo je najkupo. Kupei ki žele natančnejše informacije, naj se obrnejo na notarsko pisarno v Prevaljah. 2-2 562

Predno si nabavite čevlje oglejte si bogato novo došlo zalogo vseh vrst čevljev za otroke, deklice, moške in ženske po zelo znižanih cenah pri tvrtki J. O. S. MARTINZ, Maribor. 2-3 574

Oves kupi Matija Obrat, Maribor, 2-3 Leška ulica 15. 550

Na debelo! Na drobno! OBLEKO. Priproste in finejše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, same pri: Alojziju Arbeiter v Mariboru Dravska ulica št. 15 (pri starem mostu). 4-10 581

Društvena naznanila.

Sv. Lenart. Dne 28. avgusta 1921 ob 15. uri v prostorih ge. Aranzore. Na sporedu je spevejgra "Letni čas" in enodejanka "Čista vest. K obilni udeležbi vabi šolsko vodstvo

Kupim po najvišji dnevni ceni ali zamenjam za prvovrstno pšenično moko iz prvih banaških mlinov: pšenico, koruzo, rž, oves, ječmen tudi stari fižol ter se priporočam

Josip Šerec, Maribor, Aleksandrova cesta št. 57.

Gonilni iermeni

za tovarne, mline, žage in poljedelske stroje v vsaki širini v zalogi pri

Ivanu Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 14. 569

Dr. Viktor Gregorin, okrajni zdravnik v Gor. Poljčanah ordinira vsaki dan v hiši g. Sevskeje od 1. avgusta naprej. 576

Stara železnina

izbrano za kovače, ključavničarje, sodarje, vsakovrstno orodje in stroje, dele strojev itd. prodajata

Brata Arbeiter, Maribor, Usnjarska ulica 2. 532

Kupajeta tudi vsako vrsto starega železja, kot stare stroje, litino in odpadke po dnevnih cenah.

Kdor ne verjame, naj poskusi in prepričal se bo, da se kupi 2-509

Klobuke, čevlje, obleke, perilo, dekolenice, potov, košare, torbice za trg in razno galant. blago najboljšje in najcenejše pri tvrtki Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

MALINOVEC

sladek, dobite po pošti od 3 do 40 kg, po železnici od 20 kg naprej. Izdeluje se trejna kakovost: B po 34 K, G I po 48K, Gs po 52 K za 1 kg. Zadnji malinovec (Gs) je najbolj gost. Ljubijo ga kavarne in gostilne. Za pristnost in izbornost blago jamčim zdravim in bolnim odjemalcem.

Industrija sadnih izdelkov v Selnici ob Dravi. 428

Ljudska posojilnica v Celju pri „Belem volu“

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najugodnejše od dneva vloge do dneva dviga. **Posojila** daje na vknjižbo, poroštvo in zastavo. **Otvorja trgovske kredite** pod zelo ugodnimi pogoji. Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega. 740

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo) **Stolna ulica šte. 6.**

Obrestuje vloge po 4% in 4 1/4%. Daje posojila na vknjižbo ali poroštvo. Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo brezplačno. **Za varnost vlog jamči rezervni sklad,** naložen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiščih na najlepšem prostoru v Mariboru. 159

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

Zaloga pohištva Karol Preis

Maribor, Gosposka ulica 20 (prej trg. hiša Pirchan.)

Spalnice, jedilnice, gospodske sobe, klubbarniture, pohištvo iz mehkega lesa, kuhinjsko pohištvo, železno pohištvo, vložki, modroce, stole, posteljno perje, preproge, podobne, zrcala, gradl za modroce, platno, blago za pohištvo, linoleum i. t. d., po izvanredno znižanih cenah.

Svoboden ogled, vsakdanja vanjska razpoložljivost. Ceniki brezplačno. 581

: Maline in drugo sadje :

1-2 kupuje vsako množino 580 **Mariborska mlekarina in tovarna sadnih konzerv družba z o. p.**

: Streharna :

tyrdka za pokrivanje streh **RUD. BLUM v Mariboru, Aškerčeva ul. 22** priporoča svojo še obstoječo zalogo splošno znanega najboljšega izvirnega

„Hatschek eternita“ ter strešne opeke, cementa za les, strešne lepenke za pokrivanje streh. — Strogo solidno in strokovno delo zajamčeno. 564

Trgovci na deželi pozor!

Večje število otroških oblek (3 do 18 let) naravnost iz Osnovne šole naročenih se zelo poceni preda. Kje pove upravnistvo. 3-2 552

Prodaj

: 80 hektolitrov dobrega vina : eventuelno proti dobavi različnega lesa. **Jožef Golec, Maribor, Aleksandrova cesta 53**

Iz Havre v Ameriko samo šest dni

Edine najkrajše črte prek Havre, Cherbourg in Antwerpen v Newyork. — Vozne listke in zadevna pojasnila izdaje edina koncesijonirana potovalna pisarna

Ivan Kraker v Ljubljani, Kolodvorska ulica šte. 41.

